

ਭਾਰਤ : ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸਥਿਤੀ-2

ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚੋਂ ਭਾਜਪਾ ਭੱਜੀ

400 ਪਾਰ ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਲਾਉਣ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਅਮਨ-ਅਮਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਦੱਖਣੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਅਨੰਤਨਾਗ-ਰਾਜੌਰੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ 25 ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਹਨ, ਪਰ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪੀ ਡੀ ਪੀ ਦੀ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫਤੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਮੀਮਾਂ ਅਲਤਾਫ਼ ਤੇ 'ਅਪਨੀ ਪਾਰਟੀ' ਦੇ ਜ਼ਰਫ ਇਕਬਾਲ ਮਨਹਾਸ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਗੇਂਟਜ਼ 'ਇੰਡੀਆ' ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨੋਂ ਸੀਟਾਂ ਨਹੀਂ ਲੜ ਰਹੀ। ਧਾਰਾ 370 ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਲੱਦਾਖ ਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਹਲਕਾਬੰਦੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਜੰਮੂ ਦੇ ਪੀਰ ਪੰਚਾਲ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਨੰਤਨਾਗ-ਰਾਜੌਰੀ ਸੀਟ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਭੱਜਣਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਤੋਂ ਉਹ ਡਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪੈਰ ਜਮਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬਾਇਲੀ ਕੈਟਾਗਰੀ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਪਹਾੜੀ ਬਹੁਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ ਤੇ ਨਵੀਂ ਬਣਾਈ ਸੀਟ ਅਨੰਤਨਾਗ-ਰਾਜੌਰੀ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਕ-ਚੁਬਾਈ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸੀਟ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਆਪਣੀ ਦੋਸਤ 'ਅਪਨੀ ਪਾਰਟੀ' ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਨਹਾਸ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਾੜੀ ਹਨ, ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੁਕਵੀਂ ਲੜਾਈ ਲੜੇਗੀ।

ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਵਕੀਲ ਦੀਪਿਕਾ ਪੁਸ਼ਕਰ ਨਾਥ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਦੋ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਲਾਤ ਆਮ ਵਰਗੇ ਕਰ ਦੇਣ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਜੁਮਲਾ ਹੀ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭੱਜੀ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਆਜ਼ਾਦ ਵੀ ਅਨੰਤਨਾਗ-ਰਾਜੌਰੀ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੱਜ ਗਏ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਅਪਨੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੋਟ ਟੁੱਟਣਗੇ। ਉਂਜ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਕਮਲ ਉਦੋਂ ਖਿੜੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਜਿੱਤ ਲਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾ ਦੇਣ, ਪਰ ਫਾਰੂਕ ਸਾਹਿਬ, ਮਹਿਬੂਬਾ ਜੀ ਤੇ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦੀਆਂ ਖਾਨਦਾਨੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਪਾਉਣ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਆਗੂ ਉਮਰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ, ਪਰ ਉਹ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਉਹ ਕਮਲ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਲੜਾ ਰਹੀ, ਸਗੋਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਬੱਲੇ (ਅਪਨੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ) ਅਤੇ ਸੇਬ (ਪੀਪਲਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ) ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੀਪਲਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਸੱਜਾਦ ਲੋਨ ਦੀ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਆੜੀ ਹੈ। ਉਹ ਬਾਰਾਮੂਲਾ ਤੋਂ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤ ਸਕੀਆਂ।

ਮੋਬਾਇਲ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਧਦਾ ਦਾਇਰਾ

ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ
ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਭੱਜ-ਦੌੜ ਵਾਲੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਇਲ ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਜਿੰਨਾ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਅਸਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਯੁੱਗ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ? ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਸ਼ਾ, ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ, ਦੁੱਖ, ਛੱਟ-ਧੱਟ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਗੰਗੂਬੀ ਵਰਗੇ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਹੁਣ ਮੋਬਾਇਲ ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਨੇ ਰਹਿੰਦੀ ਕਸਰ ਵੀ ਕੱਢ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਰ ਵਰਗ ਬੱਚੇ, ਨੌਜਵਾਨ, ਵਡੇਰੇ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਗਰਿਫਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ 'ਤੇ ਪਿਆ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਚੱਲੀ ਲਾਈਕ ਵਿਊ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨੀਵੇਂ ਦਰਜੇ ਦਾ ਕੰਟੈਂਟ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਮਾਵਾਂ, ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਮੋਬਾਇਲਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੋਬਾਇਲ ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਮੈਂ ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮਾਪੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਕਸੂਰਵਾਰ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਵਾਲ ਘੱਟ ਤੇ ਮੋਬਾਇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਮਾਤਰਕ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਦੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੋਬਾਇਲ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਅੜੀ ਆਦਤ ਲੱਗਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਘਾਟਾ ਪਵਾਉਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾਉਣ ਤੱਕ ਮੋਬਾਇਲ ਦੇਣ ਦੀ ਜੋ ਗੀਤ ਅਸੀਂ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੋਬਾਇਲ 'ਤੇ ਵਧ ਰਹੀ ਆਨਲਾਈਨ ਖਾਣੇ ਦੀ ਡਿਮਾਂਡ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਦੇਖੇ-ਪਰਖੇ ਘਰ ਬੈਠ ਕੇ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਖਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕੋਕ ਖਾਣ ਨਾਲ ਹੋਈ ਬੱਚੀ ਦੀ ਮੌਤ ਇਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਨਲਾਈਨ ਸਰਵਿਸਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਪੰਜੀਰੀ, ਪਿੰਨੀਆਂ, ਦੁੱਧ ਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਬਾਹਰਲਾ ਖਾਣਾ ਬੱਚੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਬਦਲਾਅ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੈਅ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਆਪ ਮੋਬਾਇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਮੋਬਾਇਲ ਦੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗਰਾਉਂਡ ਜਾਂ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਚੇਤਕ ਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਸ਼ਰੂਫ਼ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚੇ ਕੋਲ ਮੋਬਾਇਲ ਲਈ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਬਚੇ ਹੀ ਨਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਸ ਕੜੀ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੌਦੇ, ਫਲ, ਸ਼ਬਜੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਲੈਣਾ ਵੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਸ਼ਰੂਫ਼ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਕ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਹੀ ਕਹਾਂਗੀ ਕਿ ਜੇ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਚੰਗੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੋਬਾਇਲ ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਨਤਕ ਉੱਦਮਾਂ ਬਾਰੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਪੀ ਐੱਸ ਯੂ ਕਾਮ ਦੀ 17 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਜਨਤਕ ਉੱਦਮਾਂ ਸਰਵੇ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 2012-13 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2021-22 ਦੌਰਾਨ ਜਨਤਕ ਉੱਦਮਾਂ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘਟੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਵੇ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਸੰਬਰ 2023 ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਮਨ ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤਾਂ ਹੇਠ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਰਚ 2013 ਵਿਚ 13 ਲੱਖ 92 ਹਜ਼ਾਰ 650 ਪੱਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ 2022 ਵਿਚ ਘਟ ਕੇ 8 ਲੱਖ 38 ਹਜ਼ਾਰ 650 ਰਹਿ ਗਏ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੋਦੀ ਰਾਜ ਦੇ ਪਹਿਲੇ 8 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਪੰਜ ਲੱਖ 54 ਹਜ਼ਾਰ ਸਥਾਈ ਨੌਕਰੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਠੇਕਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵਧ ਕੇ 36 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉੱਦਮ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਬੋਝ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਬਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਲ 2022-23 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਟੀ ਦੇ 10 ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ / ਉੱਦਮਾਂ ਨੇ 2.41 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਇਆ। ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ, ਜੀ ਐੱਸ ਟੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਟੈਕਸ ਤੇ ਵਿਆਜ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ 4.58 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਬੀਤੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਨਤਕ ਉਦਮਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟਿਡ ਸਭ ਤੋਂ ਸਿਰਫ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਰੀਬ ਇਕ ਲੱਖ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਵਢਾਗਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਿਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਤੇ ਐੱਮ ਟੀ ਐੱਨ ਐੱਲ ਦਾ ਨੰਬਰ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 30-30 ਹਜ਼ਾਰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਤੇਲ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਮਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਮਿਨੀਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਨਤਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ 2022-23 ਵਿਚ 2.6 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਲਾਭ ਕਮਾਇਆ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ 1.5 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਘਾਟਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਦਰ 42.5% (ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ) ਤੋਂ ਇਹ 3 ਕਰੋੜ ਵੱਧ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋੜਾਂ ਨੇ ਵਿਹਲੇ ਕੀਤੇ ਕਿਰਤੀ ਉਨਾਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਖਪ/ਲੱਗ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਕੰਮ ਮੌਜੂਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ ਬੇਹੱਦ ਘੱਟ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸੰਕਟ ਹੋਰ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ 10 ਕਰੋੜ ਕਿਰਤੀ ਜਿਹੜੇ ਕਰੋੜਾਂ ਕਾਲ 'ਚ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤੇ ਸਨ, ਉਹ 2021-22 ਤੱਕ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਪਰਤੇ।

ਡਾ. ਅਨੁਪ ਸਿੰਘ
ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਖਪ/ਲੱਗ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਕੰਮ ਮੌਜੂਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ ਬੇਹੱਦ ਘੱਟ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸੰਕਟ ਹੋਰ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ 10 ਕਰੋੜ ਕਿਰਤੀ ਜਿਹੜੇ ਕਰੋੜਾਂ ਕਾਲ 'ਚ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤੇ ਸਨ, ਉਹ 2021-22 ਤੱਕ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਪਰਤੇ।

ਯਾਗਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਗੱਦਾਂ ਗੁੱਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੈਂਟਰ ਫ਼ਾਰ ਮੋਨੀਟਰਿੰਗ ਇੰਡੀਅਨ ਇਕਨੋਮੀ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 2022 ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ 90 ਕਰੋੜ ਕਿਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਉਪਲੱਭਯ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਜਰਤ ਤੋਂ ਏਨੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਭਾਲ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2021-22 ਦੇ ਸਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕਿਰਤੀਆਂ 'ਚੋਂ 45.5 ਕਰੋੜ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ

ਅਜ਼ੀਮ ਪੁੱਮ ਜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 15 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਰੈਜੂਏਟ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਇਹੀ ਨਹੀਂ, 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਡਿਗਰੀ-ਪਾਰਕਾਂ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ 42 ਕਰੋੜ ਹੈ। ਵੱਸੋਂ ਦਾ ਲਾਭਾਅ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੈਂਸ਼ਨ ਸਰਵੇ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਸਮਕਾਲੀ ਕਿਰਤ ਬਲ ਵਿਚ ਜੁਲਾਈ 2022 ਤੋਂ ਜੂਨ 2023 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ 15 ਸਾਲ ਤੋਂ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਮਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ 3.2 ਕਰੋੜ ਦੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪਿਛਲੇ 6 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। 2023-24 ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਆਯੂ ਗੁੱਟ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ 4.1 ਕਰੋੜ ਦੀ ਦੱਸੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੇਹੱਦ ਸ਼ੱਕੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉੱਪਰ ਤੱਕ ਕਈ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਛੱਡ-ਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਉਜ਼ ਕਲਿੱਕ ਵਿਚ ਆਰਥਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਮਹਿਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੁਬੋਧ ਵਰਮਾ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, 'ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਕੇਤਕਾਂ-ਕਿਰਤ ਬਲ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੀ ਦਰ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਜਨਸੰਖਿਆ ਅਨੁਪਾਤ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸੁਧਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚਰਚਿਤ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪ੍ਰਭਾਤ ਪਟਨਾਇਕ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, 'ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ 10.5 ਕਰੋੜ ਦੀ ਸੀ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ 10.82 ਕਰੋੜ ਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ 8.44% ਸੀ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਦਰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਨਵੰਬਰ 2023, ਜਦੋਂ ਇਹ 7.09 ਸੀ, ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਮਈ 2021 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ (ਪਿਛਲਾ ਤੇਜ਼ ਵਾਧਾ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 2020 ਦੇ ਲਾਕਡਾਊਨ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਸੀ) ਸੀ ਐੱਮ ਆਈ ਈ (ਸੈਂਟਰ ਫ਼ਾਰ ਮੋਨੀਟਰਿੰਗ ਇੰਡੀਅਨ ਇਕਨੋਮੀ) ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸੰਬਰ 2023 ਵਿਚ 25-29 ਆਯੂ-ਗੁੱਟ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭਵੰਦ ਰੁਜ਼ਗਾਰ/ਨੌਕਰੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਪਕੜੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਸਲਾਹ। (ਸਮਾਪਤ)

ਸੰਪਰਕ : 98768-01268

ਮੋਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਬੋਲਣਾ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ

ਬੀਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਸ਼ਗਾਂਥਾ ਸੈਂਟਰੀ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਿਪਰੀਆ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਨਿਸ਼ਾਸਤਰੀਕਰਨ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪਰਮਾਣੂ ਨਿਸ਼ਾਸਤਰੀਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ; ਇੰਡੀਆ ਸੁਪਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਨਿਸ਼ਾਸਤਰੀਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਦੋ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ 'ਤੇ ਫੌਜੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਸਸਤੇ ਚੋਣ ਲਾਭ ਲਈ ਇਜ਼ਾਜ਼ਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜਾ ਅਨੁਮਾਨ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਣਜਾਣ ਹਨ।

ਇਸ ਸਾਲ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦੀ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਮੰਦਫ਼ਾਰਾ ਹੈ। ਪੇਸ਼ ਅਤੇ ਬਾਹੁਬਲ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਰਾਜ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਰਵੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਰਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਪਾੜੇ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 2019 ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸੰਸਦੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪੁਲਵਾਮਾ ਕਾਂਡ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਬਹਾਦਰ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦਾ ਬਲਿਦਾਨ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ

ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸੱਚਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੱਚਾਰੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਸੁਗਰ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 100000 ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚੋਂ 36 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਸਾਲ ਤਪਦਿਕ ਵੱਧ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਬੰਬ ਸੁੱਟਣਾ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਸੱਜੀ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਏਟਨਾ ਯਹੂਦਿਤ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਇਲਿਆਹੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਸੰਜਮ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਨਿਸਚਿਤਤਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੱਝ 'ਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਣੂ ਨਿਸ਼ਾਸਤਰੀਕਰਨ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਭਾਰਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਵੀ ਉਹੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਯੂਕਰੇਨ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਦਰਮਿਕ ਵਿੱਚ ਚੋਟੀ ਦੇ ਬੀਰਨੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਉੱਤੇ ਬੀਰਨੀ ਹਮਲੇ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਮੰਤਰੀ ਅਮੀਚਾਈ ਇਲੀਯਾਹੂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ 'ਤੇ ਪਰਮਾਣੂ

ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ। 2017 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਸੰਧੀ (Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons - TPNW) ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। #ਸੰਪਰਕ : 94170-00360

ਡਾ. ਅਨੁਪ ਸਿੰਘ

ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਕੱਚ-ਸੱਚ

ਸਮਾਜ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਹਿਮ ਵਸਤੂ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਅਤੇ ਉਪਰਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪਾਸਿਓਂ ਵੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਨਿਤੀਵੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ 2023 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਫਿੱਟ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕੀਮਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕੀਮਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕੀਮਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ, ਧਰਮਪਾਲਾ ਤੇ ਪੁਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਲਗਾਤਾਰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਭੂ-ਜਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ 2007 ਤੋਂ 2017 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ 60 ਕੀਮੀਟਰ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਪੱਧਰ ਐਨਏਸੀ ਗਿਰਾਵਟ ਇੰਡੀਕਸ (ਟੇਗੇ) ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਕਾਰ ਪਾਣੀ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ 80ਵਿਆਂ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਰ ਸਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਪਤ ਵਿਚ ਡੀਸੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ 2050 ਤੱਕ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਘੱਟ 30 ਕੀਮੀਟਰ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਣੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਾਣੀ ਸੰਕਟ ਦੀ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਬੀਤੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਏਜੰਡਾ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਧਰਤੀ ਉਪਰਲਾ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬੜੀ ਬੇਕਰਾਰੀ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਏਨੀ ਹਾਲਾਤ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ, ਜਿੰਨੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼

ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਅਲੱਪ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਭੂ ਜਲ ਘਟੇਗਾ, ਹਿਮ ਖੰਡ ਪਿਘਲਣਗੇ ਅਤੇ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਗਰਮੀ ਵਧੇਗੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਦਾ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੂ-ਜਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੋਨਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ, ਧਰਮਪਾਲਾ ਤੇ ਪੁਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਲਗਾਤਾਰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਭੂ-ਜਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ 2007 ਤੋਂ 2017 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ 60 ਕੀਮੀਟਰ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਪੱਧਰ ਐਨਏਸੀ ਗਿਰਾਵਟ ਇੰਡੀਕਸ (ਟੇਗੇ) ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਕਾਰ ਪਾਣੀ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ 80ਵਿਆਂ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਰ ਸਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਪਤ ਵਿਚ ਡੀਸੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ 2050 ਤੱਕ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਘੱਟ 30 ਕੀਮੀਟਰ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਣੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਾਣੀ ਸੰਕਟ ਦੀ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਬੀਤੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਏਜੰਡਾ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਧਰਤੀ ਉਪਰਲਾ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬੜੀ ਬੇਕਰਾਰੀ

ਕੰਨਿਆ ਸਕੂਲ ਦਾ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੌ ਫ਼ੀਸਦੀ

ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ (ਗੁਰਦਿਵਾਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੰਬੀ)- ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਨਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦਾ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੌ ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੌ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਵਧੀਆ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਲੱਗੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਤੇ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ ਅਤੇ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਂਗਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਅੱਠ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਾਂ ਕੌਮਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਲੈਮਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿਭਾਗੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਤੇ ਸਹਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਜਾਰੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਅੱਜ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਸਾਨੀਆ ਖਾਨ, ਸਹਿਜਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਜਸਨੂਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਜਾਨਵੀ, ਹਰਲੀਨ ਕੌਰ, ਸਿਮਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਗਗਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿੰਦਵੀ ਮਹਿੰਦਰ, ਗੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅਮਨਦੀਪ, ਅਜੈ ਗੁਪਤਾ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ 'ਤੇ 5000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਰਮ)- ਹਰਿਆਣਾ ਸੇਵਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਯੋਗ ਨੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਇਕ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ 'ਤੇ 5000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਮ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਕੱਟੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸੇਵਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਯੋਗ ਦੇ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਯੋਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਟੀ ਸੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅੰਤੋਂਦੇਯ ਪਰਵਾਰ ਉਥਾਨ ਯੋਜਨਾ (ਐਮਐਏਏਐਏ) ਦੇ ਲਾਭਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਦਿਆਨੀ ਤੋਂ ਬਿਨੈਕਰ ਉਮਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛ ਖੋਜ ਐਕਸ਼ਨ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਸਿਵਾਨੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਿਵਾਨੀ ਦੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਸਤੇ 'ਤੇ 5000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 6 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਸੇਵਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਯੋਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਐਮਐਏਏਐਏ ਦੀ ਕੁਝ ਬੰਬਾਂ ਦੇ ਡੀ ਜੀ ਐਮ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਆਯੋਗ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਉਦੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 100 ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਵੱਡਾ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਵੱਧ ਦੇਵੇਗੀ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਆਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਸਹੀ ਕਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੰਤ ਗੋਰਾ ਦਾਸ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦਾ 10ਵੀਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਖ਼ਾਨਦਾਰ

ਕਾਲਾ ਸੰਘਿਆ (ਮਨਜੀਤ ਮਾਨ) ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਗੋਰਾ ਦਾਸ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਕਾਲਾ ਸੰਘਿਆ ਦਾ ਦਸਵੀਂ ਕਲਾਸ ਨਾਤੀਜਾ 100% ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਮੈਨੇਜਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਿਸ ਕਰੁਣਾ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਿਸਿਸ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਸੋਬੀਆ 603/650 (93%) ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਨਵੀਨਤਾ ਕੌਰ ਨੇ 580/650 (89%) ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਜੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਹਰਮਨਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ 544/650 (84%) ਨੂੰ ਵੀ ਤੀਜੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਖ਼ੀਲਤ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਨੇ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਸਾਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਟਾਂਡਾ ਏਰੀਏ 'ਚ ਚੋਰ ਤੇ ਲੁਟੇਰੇ ਚੁਸਤ, ਪੁਲਸ ਸੁਸਤ

ਟਾਂਡਾ ਉਭਰਮੁਕ (ਜਸਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਉਕਾਰ ਸਿੰਘ)- ਟਾਂਡਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਲੁੱਟਾਂ ਖੋਹਾਂ ਵਾਰਦਾਦਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 5:30 ਵਜੇ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਟਾਂਡਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੱਥਾ ਟੋਕਣ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ 2 ਅਣਪਛਾਤੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਨੌਕ ਤੇ ਜੋਨੇ ਦੇ ਟੋਪਸ ਤੇ ਚਾਚੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਲੁੱਟ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਨਾਲ ਹੀ ਟਾਂਡਾ ਬੋਝ ਨੇੜੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਸੱਤ ਪੁੰਜ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਤੋਂ ਵੀ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੇ ਦਾਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਖੁਟ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਨਿਤ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੀਆਂ ਚੋਰੀਆਂ ਤੇ ਲੁੱਟਾਂ ਖੋਹਾਂ ਨਾਲ ਟਾਂਡਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਿੜਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ 24 ਤੋਂ ਲੱਗਣਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੈਂਪ

ਮੋਗਲਾ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) ਸਰਵਵਿਆਪਕ ਟੀਕਾਕਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਤੇ 50 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਟੀਕਾਕਰਨ ਹਫ਼ਤਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟੀਕਾਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾ. ਗਿਰੀਸ਼ ਭੋਗਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਟੀਕਾਕਰਨ ਹਫ਼ਤੇ ਤਹਿਤ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਕਾਰਨ ਟੀਕਾਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋਣ ਵੱਲੋਂ ਚੱਲਦੇ ਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਠਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ, ਝੁੰਗੀਆਂ, ਬਸਤੀਆਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਹਰਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਰਭਵਤੀ ਅੰਠਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਕਰਨਗੇ।

ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਮੈਂਬਰੀ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਏਗੀ : ਨੂਰਪੁਰੀ, ਗੁਰਮੇਸ਼

ਨਵਾਂਬਹਿਰ (ਮਨੋਜ ਲਾਭੀ) ਸਥਾਨਕ ਮੱਥਾਈ ਤਰਫ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵਾਈਟਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ 2 ਲੱਖ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਚਾਰ ਸੌ 24 ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਗਲਾ ਕੋਟਾ 3 ਲੱਖ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ ਗਿਰੰਦਰ ਲਈ ਗਈ ਜੋ ਪੂਰੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਕਾਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਮੈਂਬਰੀ ਦੇ ਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜੋ ਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਆਮਲ ਹੋਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿੱਤੀ।

ਸੀਜਨ ਦੌਰਾਨ ਲੱਗਣਗੇ 31.14 ਲੱਖ ਕੁਇੰਟਲ ਗੰਨੇ ਦੀ ਪਿੜਾਈ : ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ

ਨਵਾਂਬਹਿਰ (ਮਨੋਜ ਲਾਭੀ) ਨਵਾਂਬਹਿਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕੋਲ ਖੇਤ ਮਿੱਲ ਨੇ ਆਪਣਾ 56ਵਾਂ ਪਿੜਾਈ ਸੀਜਨ 2023-24 ਮਿਤੀ 19.04.2024 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਪੁਰਕ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਮਿੱਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਅਤੇ ਮਿੱਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਪਿੜਾਈ ਸੀਜਨ ਦੇ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਿੰਦਗੀ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਲ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹਿਕ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਿੱਲ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਅਤੇ ਮਿੱਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿੱਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਿੱਲ ਵੱਲੋਂ ਪਿੜਾਈ ਸੀਜਨ 2023-24 ਮਿਤੀ 05.12.2023 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿੱਲ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸੀਜਨ ਦੌਰਾਨ ਲੱਗਣਗੇ 31.14 ਲੱਖ ਕੁਇੰਟਲ ਗੰਨੇ ਦੀ ਪਿੜਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮੁੱਖਿ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਅਤੇ ਮਿੱਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਭਰਾਵਾਂ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਮਿੱਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਭੋਗਲ ਪਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਭੋਗਪੁਰ 'ਚ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਉਪਰਾਲਾ

ਭੋਗਪੁਰ (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ) ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਭੋਗਲ ਪਰਵਾਰ ਨੇ ਲਿਫਟੀ ਚੋਰੀ ਤੇ ਗ ਕੱਚ ਵਾਲੀ ਡਿਜੀਟਲ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਮੌਸਮ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਲੋਕ ਠੰਡੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਾਣ-ਪੀਂਦੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਈ.ਬੀ.ਕੀ.ਮ. ਕੋਲਡ ਡ੍ਰਿੰਕ ਆਦਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗਰਮੀ 'ਚ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਿਵਾਉਣਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਲਡ ਡ੍ਰਿੰਕ ਜਾਂ ਆਈ.ਬੀ.ਕੀ.ਮ. ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਜਾਏ ਪਰਮੀਆਂ 'ਚ ਗੰਨੇ ਦਾ ਰਸ ਪੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਨ ਵਾਲੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਪੈਨ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਮੁੱਖੀਆਂ, ਪੂਲ ਘੱਟ, ਬਾਰ ਬਾਰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਪੈਨ ਲਗਾਏ। ਇਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਦੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਡਿਜੀਟਲ ਰਸ ਗੰਨਾ ਮਸ਼ੀਨ ਲਿਫਟੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀ ਸਾਇਡ ਤੋਂ ਕਵਰ ਹੈ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੀ ਲਗਾਉਣਾ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸ਼ੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀਆਂ : ਧੀਮਾਨ ਭੁੰਗਰਨੀ 'ਚ ਸਾਲਾਨਾ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਇਆ

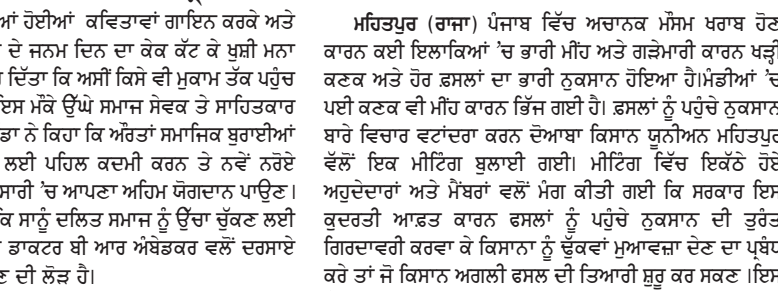

ਧੀਮਾਨ (ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੁੰਗਰਨੀ)-ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਂਡੀ ਆ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਐਮੀਨੈਂਸ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਫਲੋਕਸਾਂ ਜਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਲੋਭ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਦਫਤਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 23 ਸਿੱਖਿਆ ਬਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਫਲੋਕਸਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਆਟੋਟੋ ਅਨੁਭਵਜ਼ਾਮ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਿਰਵਾਹ ਗੇਟਿੰਗ ਚੈਲੀਂਜ਼ ਚੈਲੀਂਜ਼ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਕੋਲ ਸਾਰਾ ਡਾਟਾ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੇਠ ਉਪਰੰਤ ਵੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ 23

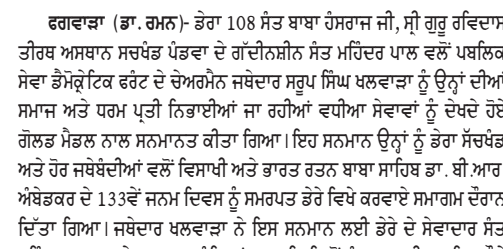
ਬਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਹੀ ਵਰਗੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਿਰਫ 3 ਹੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਕੱਚੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਬਲਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚੇ ਉੱਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਭਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸਿਰਫ ਸਕੂਲੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ 2 ਮਹੀਨੇ ਹੋਰ ਲੱਗਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਕਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਲਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਵੀ ਵੱਧ ਹਨ ਤੇ ਇੱਥੇ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਡਾਪ ਕੇ ਆਉਣੀਆਂ ਬਾਰੀ ਹਨ। ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਪੂਰੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਖਿਲਾਵਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਮਾਪ ਪ੍ਰਭਾਨ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਨ ਹਨ। ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂਡਰਿਕ ਅਤੇ ਨਾਨ ਮੈਂਡਰਿਕ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਲੱਗ ਨਿਵੇਕਲੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਗਰ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਜਿਹਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੀ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਧੀਮਾਨ ਨੇ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖਿਲਾਵਤ ਕਰਨਾ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਲਿਖਿਆ। ਇਸ ਸ਼ਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਲ੍ਹਾ ਡਿਪਟੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਦੀਕ ਵਸਿੰਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਕੋਮ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦਾ ਹੈ, ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦਾ ਕੋਕ ਰੱਟ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾ ਕੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕਾਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਚੰਡਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਬੁਰਾਈਆਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਕਰਨ ਤੇ ਨਵੇਂ ਨਰੋਏ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ 'ਚ ਆਪਣਾ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭਾਰਤਰ ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਵਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਸਵਿੰਦਰ ਚੰਡਾ ਨੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਲੋਂ ਜੋ ਲੋਕਵੇਦਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਰੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੂਰਵਕ ਦੱਸਿਆ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਜੋਗ ਸਹਿਜਲ ਨੂੰ ਟਰਾਂਕੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸ਼ੁਰੂਤਾਲਾ ਸਹਿਜਲ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿਮਲਾ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉੱਥੇ ਸਿਲਾਈ ਅਤੇ ਟਿਊਬਿਨ ਟੀਚਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬਿਰਦ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਸੁਰਜੀਤ ਬੋਝਲ, ਗਿਆਨੀ ਰਣਦੇ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਜਯਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ, ਗਾਪਾਲ ਕੰਗੂ, ਏਕਮਲ ਸਿੰਘ, ਮਹਿਮਾਨ ਪੁਰੀ, ਮਾਨਵ, ਸਾਹਿਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੜਵੇਤੇ ਜੱਸਣ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜਥੇਦਾਰ ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਖਲਵਾੜਾ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ

ਫਗਵਾੜਾ (ਡਾ. ਕਮਨ)- ਡੇਰਾ 108 ਸੌਂਤ ਬਾਬਾ ਹੋਸ਼ਿਆਰ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦਾਸ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਸਚਖੰਡ ਪੰਡਵਾ ਦੇ ਗੋਲਡਮੈਡਲ ਜੇਤੂ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਪਬਲਿਕ ਸੇਵਾ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਫੰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਥੇਦਾਰ ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ ਖਲਵਾੜਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਸਚਖੰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਥੇਦਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਾਖੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਬੀ ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ 133ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਡੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਥੇਦਾਰ ਖਲਵਾੜਾ ਨੇ ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਡੇਰੇ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸੰਤ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਅਤੇ ਸਰੂਪ ਪੜਵੇਤੀਆਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿੱਲੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੀਬੀ ਬਿਮਲਾ ਰਾਣੀ, ਸੰਤ ਜਸਵਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਸੰਤ ਮੋਹਨ ਪਾਲ, ਬਾਲ ਬਿਮਲ, ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਮਾਨ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਮੈਮੋਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਣਾ, ਦਿਹਾੜੀ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਗਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੰਦੀ, ਜਥੇਦਾਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਗਰਾਮ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਰਬੇਸ਼ ਪਿੰਡ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੰਡੂ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਰਾਣੀਪੁਰ, ਹਰਬਿਲਾਸ ਬਾਲੂ, ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਮਾਨ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡਾਡੀਆਂ, ਕਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਮਜੀਰ ਸਿੰਘ ਖਲਵਾੜਾ, ਸਰਬੋਤ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਖਲਵਾੜਾ, ਰਾਮ ਲਾਲ, ਫਿਰਕੇ ਗੁਮਰ, ਸਰਜਨੀਤ ਕੌਰ ਭਗਤਪੁਰ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਲਾਡੀ ਨੰਗਲ ਮੱਥਾ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਲਵਾੜਾ, ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਖੰਡਾ, ਮੁਧੂਦਰ ਸਿੰਘ, ਦੋਸਰਾਜ ਜਮਾਲਪੁਰ, ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਖਲਵਾੜਾ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਗਤਪੁਰ, ਹਰਮੇਸ਼ ਲਾਲ ਬਿਮਲਪੁਰ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਪੁਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਕਮਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਮਾਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰਪੁਰੀ, ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਖਲਵਾੜਾ, ਸਤਿਆ ਦੇਵੀ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਖਲਵਾੜਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦਾ ਕੋਕ ਰੱਟ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾ ਕੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕਾਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਚੰਡਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਬੁਰਾਈਆਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਕਰਨ ਤੇ ਨਵੇਂ ਨਰੋਏ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ 'ਚ ਆਪਣਾ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਭਾਰਤਰ ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਵਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਸਵਿੰਦਰ ਚੰਡਾ ਨੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਲੋਂ ਜੋ ਲੋਕਵੇਦਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਰੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੂਰਵਕ ਦੱਸਿਆ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਜੋਗ ਸਹਿਜਲ ਨੂੰ ਟਰਾਂਕੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸ਼ੁਰੂਤਾਲਾ ਸਹਿਜਲ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿਮਲਾ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉੱਥੇ ਸਿਲਾਈ ਅਤੇ ਟਿਊਬਿਨ ਟੀਚਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬਿਰਦ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਸੁਰਜੀਤ ਬੋਝਲ, ਗਿਆਨੀ ਰਣਦੇ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਜਯਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ, ਗਾਪਾਲ ਕੰਗੂ, ਏਕਮਲ ਸਿੰਘ, ਮਹਿਮਾਨ ਪੁਰੀ, ਮਾਨਵ, ਸਾਹਿਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੜਵੇਤੇ ਜੱਸਣ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅਜ਼ਾਦ ਸੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦਿਆਂ ਅੱਜ ਬਲਾਕ ਮਹਿੰਦਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪਾਇਲਟ ਸਕੂਲ ਵੰਗਰਾਲੀ ਵਿਖੇ ਸਲਾਨਾ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ, ਦੂਜੀ, ਤੀਜੀ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮੈਡਲ ਤੇ ਟਰਾਫੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਖੰਠਾ ਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਡਾਕਟਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਬਾਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘਾ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੀਵਾ, ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਮੋਹਨਗੋਪਾਲ, ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅਮਰਵਾੜੀ ਵਰਕਰ ਮਾਧਵੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਗਿਆਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨੂੰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਭੇਟ

ਮਾਹਿਲਪੁਰ-ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਲੇਖਕ ਸੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਮਣੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਐਵਾਰਡ ਜੇਤੂ ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਟੋਟ ਵੇਚੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਪਾ. ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਪਾ. ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਜੇਤੂ ਪੁ

5000 ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦਾ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕਾਬੂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਨਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਾਬੂ ਚਲਾ ਕੇ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪੁਲਸ ਜ਼ਿਲੇ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਥਾਣਾ ਪਿੰਡ ਕੱਚੇ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਐੱਸ. ਆਈ.) ਯਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 5000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦਿਆਂ ਰੋਗੇ ਹੱਥੀ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਵਿਨੋਬ ਸਰਮਾ ਵਾਸੀ ਫੋਰਗਟਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਹ ਆਪਣੇ ਜਾਣਕਾਰ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਵੇਚੀ ਕਾਰ ਦੀ ਰਕਮ

ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਕਤ ਪੁਲਸ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਉਣ ਬਦਲੇ 10,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ 2000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਾਲ ਵਿਖਾਇਆ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮ ਐੱਸ. ਆਈ. ਨੂੰ ਦੋ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਵਿੱਚ 5000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਂਦਿਆਂ ਰੋਗੇ ਹੱਥੀ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਜ਼ ਫੈਸਲੀਟੇਟਰ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਂਅ ਭੇਜਿਆ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ)-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 58 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲੀਟੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਜ਼ ਫੈਸਲੀਟੇਟਰ ਯੂਨੀਅਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦਫਤਰ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਖੇ ਮੈਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਕਮਲਪਾਲ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਮ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿਭਾਗ ਡਾ. ਕਮਲਪਾਲ ਸੋਹਲ ਦੇ ਪੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

ਮੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਨ ਸੂਬਾ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪ੍ਰਗੋਵਿੰਡ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਰਕੀ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਰਹਾਲੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ, ਸੁਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੁਰਵਿੰਡ, ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ ਸਰਹਾਲੀ, ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡੀਐੱਮਐੱਫ ਵੇਲੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੰਵਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਿਲੋ, ਡੀਟੀਐੱਫ ਵੇਲੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਠੱਗੜੀ, ਸਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਦੀਪ ਸਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਫੈਸਲੀਟੇਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਲਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਟਰੀਜ਼ਿੰਗ ਕਰਕੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 58 ਸਾਲ ਤਿਕ ਕਰਕੇ 31 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲੀ

ਹੱਥ ਘਰੀਂ ਤੋਰਨ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਔਰਤ ਹਜ਼ਾਰ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲੀਟੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਧੱਕਾ ਵੱਜਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਹੁਕਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਰਕਰ ਵਿਰੋਧੀ ਚਿਹਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੇਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਰੂ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਾ ਲਿਆ ਤਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਖਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਉਮਰ 65 ਸਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਮੌਕੇ ਕਰਕੇ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਲੱਖ ਦੀ ਗਰੰਟੁਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਤੇ ਦਾਜ ਪ੍ਰਥਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਕਲਕ : ਪ੍ਰਵੀਨ ਲੁੱਧੜ

ਮਜੀਠਾ (ਸੋਇਮ ਆਨੰਦ)-ਸਮਾਜ ਸੇਵਿਕਾ ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰੀ ਲੁੱਧੜ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲਈ ਲਾਹੜਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਗਤ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਦੇਵੀ ਵਜੋਂ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਜਕਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੱਕਾਰੀ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੱਜਕਾਂ ਨੂੰ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਕੇ ਹੀ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੁਰਾਈ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਮੱਧ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਨਵਜੋਮੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਪਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੱਛਾ ਅੰਕ ਚੁਟਾ ਕੇ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਦੌਰਾਨ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਛਾ ਕੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬੇਹੱਦ ਦਰਦਨਾਕ ਤੇ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਨਾਸਹਿਦਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਅਗਰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਬਚੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜਿਊਟਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਾਣਨੀ 'ਚ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੋਧਨਾਂ ਵਿੱਚ

ਭੱਠਾ ਉਪਰੰਤ ਦਾਜ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਜ ਪ੍ਰਥਾ ਵੀ ਸਾਡੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਕਲਕ ਹੈ। ਦਾਜ ਲੈਣਾ ਤਾਂ ਦੋਟਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੁਰੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਘਟ ਵਾਂਗ ਖਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਈ ਜਾਨਾਂ ਦਾਜ ਦੇ ਦੋੜ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਤੇ ਦਾਜ ਪ੍ਰਥਾ ਤਾਂ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਸਤਰੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸ਼ੋਭ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਠਲ ਕੇ ਇਹ ਪੁਣ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਦਾਜ ਪ੍ਰਥਾ ਤੇ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਕਲਕ ਖਿਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੀ ਨਵ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੁਝਾ ਤੇ ਕੁਰੀਤ-ਮੁੱਝੇ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਪਾਤਕ ਦੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾਹ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਰਾਣੀ ਵਲਾਰ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੌ ਗੇਸਟ ਮੈਂਬਰੀਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਲੱਖਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ

ਚੋਕਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਰਮਨ ਚੱਢਾ)-ਸ਼ਾਹ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਰਾਣੀ ਵਲਾਰ ਦਾ ਦਸਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਿਹਾ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਜੋਂ 93% ਨੰਬਰ ਲੈ ਕੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੀ, ਗਨਰੀਪ ਕੌਰ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੀ। ਬਾਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ 85% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋਏ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਗੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਐਂਚਰਕੋਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੋਖਮ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਿਰਭੇ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਵਿੱਚ ਲਈ ਸੁਝਾਅਮਾਨਵਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਹਰ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਨਹਿਰੇ ਭਵਿੱਚ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਅਣਕੱਢੇ ਯਤਨਾਂ ਤੇ ਇਤਨਾ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੌਲਾਂ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਸਾਥਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੱਡੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਪੇਂਡੂ ਰਹੀਏ ਤੇ ਸਪਾਰਟ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮਹਿੰਗੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਕੂਲਾਂ

ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਲਿਆ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਉੱਥੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਜਿਸਟਰਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਸਿਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦਲਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਲਿਆ ਸਕੂਲ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਕਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਰਤਾਜ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸੋਹਿਲ ਸਲਾਹਕਾਰ ਡਾਕਟਰ ਹਰਕੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸੀਐੱਮਐਸਵੀ ਵਿੰਗ ਪ੍ਰਿ. ਸੁਮਨ ਡਫਵਾਲ ਨੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਮੋਬਾਇਲਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਲੱਖਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ

ਮਜੀਠਾ (ਸੋਇਮ ਆਨੰਦ)-ਸਮਾਜ ਸੇਵਿਕਾ ਮਜੀਠਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਬੈਂਬੀ ਟੈਲੀਕਾਮ ਨਾਮਕ ਮੋਬਾਇਲਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਬੀਤੀ ਦੋਰ ਸ਼ਾਮ ਅਚਾਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਵਿਖਣ ਕੁਮਾਰ ਬੈਂਬੀ ਪਾਸੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਤੀ ਦੋਰ ਸ਼ਾਮ ਉਹ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਅੱਧਾ ਸ਼ਰ ਹੇਠਾਂ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕਦਮ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ।

ਬਾਰੀ ਮੁੱਖਕਰ ਕਰਕੇ ਅੱਗ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ। ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਕੇ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਅੱਗ ਨਾਲ ਦੁਕਾਨ ਅੰਦਰ ਪੈਰ ਸਾਮਾਨ ਵਿਚ ਲੈਪਟਾਪ, ਐੱਲਸੀਡੀ, ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਰ, ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ, ਦੁਕਾਨ ਦਾ

ਕਾਉਂਟਰ, ਮੋਬਾਇਲਾਂ ਦੇ ਕਵਰ, ਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਸਾਮਾਨ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੁਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦਾ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੇ ਬਾਣ ਮਜੀਠਾ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕਲਕਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਾ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ)-ਲੋਕ ਸਭਾ ਖੜਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਾ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਲੱਖ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਫਲ ਰਾਜ ਨੇਤਾ ਹਨ, ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਖੇਮਕਰਨ ਵਿਖੇ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਿਟਿੰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਹਲਕੇ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵਹੀਰਾਂ ਘਾਟ ਤੇ ਲੱਖ ਸਭਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਾ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਵੋਟ ਮੰਗਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਹੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਸਾਥਕ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਆਂਵਿੰਡ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਹਾਂ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿਦਬਾਦ, ਮਹਾਂ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਾਂ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਣਾ ਗੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਿਤੇਸ਼ ਚੌਪੜਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਖੇਮਕਰਨ ਕਨਵੀਨਰ ਸਦਾਨੰਦ ਚੌਪੜਾ, ਐੱਸਸੀ ਮੌਰਚ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਲਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਚਾਂਗੀਰ, ਮਹਾਂ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਟੀ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਐੱਜਕੋਸ਼ਨ ਸੈੱਲ ਕਨਵੀਨਰ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਲਕਾ ਖੇਮਕਰਨ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਰਾਜਕੋ, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਮਹਿੰਦੀਪੁਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਖਾਲੜਾ, ਸਰਪੰਚ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ, ਵਿਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੱਤੂ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੱਚਾ ਪੱਕਾ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਿੱਪੀਵਿੰਡ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਵਲਟੋਰਾ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲਰ ਸਰਪੰਚ ਵਲਟੋਰਾ, ਸਰਪੰਚ ਸੁਖਮ ਪਿੰਕਾ ਵਲਟੋਰਾ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਵਲਟੋਰਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲਟੋਰਾ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੌਪੜਾ, ਲਵ ਦੋਵਗਨ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ, ਵਿੱਕੀ ਖਾਲੜਾ, ਮਨਦੀਪ ਰਾਜਕੋ, ਮੋਜਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੋਕ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਸਥਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਆਦਰਸ਼ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਦੀਨਾਨਗਰ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ)-ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਸਥਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਦਰਸ਼ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਖੁਲਾਸ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਆਸ਼ਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੰਜਲੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਸਭਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੌੜ੍ਹ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮੁਖੀ ਰੇਣੂ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਲਈ ਆਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਲਈ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੱਝਦੇ ਵਲ, ਮਨਿਆਈ ਆਦਿ ਕੇਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਸ਼ਰਮ

ਦੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅੰਜਲੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣਤਾ ਅੱਗੇ ਅਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰੇਣੂ ਗੁਪਤਾ, ਮਾਲਾ, ਸੀਮਾ, ਕਮਲੇਸ਼, ਹਰਸ਼, ਆਸ਼ਾ, ਗੀਤਾ, ਰਜਨੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਜਨੀ ਮਹਾਰਾਜ, ਗੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ੋਭਾ ਮਹਿਤਾ, ਆਸ਼ਾ ਅਨੂ ਗੁਪਤਾ, ਸਵਿਤਾ, ਅੰਜੂ ਬਾਲਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਰਜ ਬਾਲਾ, ਸ਼ਿਵਾਨੀ, ਪਿਆ ਚੰਦੇਵ, ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ, ਗੋਸ਼ ਚੰਦਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੰਹ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਗੇ : ਡੈਮ ਅਜਨਾਲਾ

ਅਜਨਾਲਾ (ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ)- ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਅਜਨਾਲਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਰਗਰੀ ਆਗੂ ਸਾਥਕ ਕੌਸਲਯ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੈਮ ਅਜਨਾਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸ਼ਕਰਕ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੱਬੇਕਾਰੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ

ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਭਰੀਆਂ ਹਨ। ਗਰੀਬ ਜਨਤਾ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੱਚੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡੈਮ ਅਜਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪਾਰਟੀ ਤੇ 'ਆਪ' ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਅਮਨਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰੀ ਕਲਸੀ ਵੱਡੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ: ਸੰਨੀ ਮਸੀਹ/ਹੈਪੀ ਮਸੀਹ

ਨੌਬੇਰਾ ਮੱਝਾ ਸਿੰਘ (ਸ਼ਕਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕਿਰਤੀ)-ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੀ ਟਿਕਟ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਮਨਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰੀ ਕਲਸੀ ਵੱਡੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਮਨਿੰਦਰਟੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਨੀ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਪ ਆਗੂ ਹੈਪੀ ਮਸੀਹ ਮੋਮਨ ਨੇ ਕਲਸੀ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਸੰਨੀ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਹੈਪੀ ਮਸੀਹ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੇਰੀ ਕਲਸੀ ਅੱਜ ਦੀ ਹੱਜ਼ਰ ਨਾਲ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਧੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦ ਹੀ ਮਿਲਾਪੜੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਇਨਸਾਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ, ਮਿਹਨਤ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਥ-ਸੁਭਰੀ ਛਵੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੋਇਸੀ ਕਲਸੀ ਵੱਲੋਂ

ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰੀਬ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਟਾਲੇ ਦੀ ਨਜ਼ਾਰ ਉੱਤੇ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੰਮ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁੱਖ-ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੇਰੀ ਕਲਸੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰ ਕੰਮ ਦੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਹੋਇਆ ਸ਼ੇਰੀ ਕਲਸੀ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਜਿਤਾ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਗੇ।

ਡਾ. ਚੀਮਾ ਨੇ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਰ 'ਚ ਲਿਆ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ

ਦੀਨਾਨਗਰ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ)-ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਰ ਪੱਚਵਾਲ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੰਡਰੀ ਧਾਮ ਤਾਲਾਬਪੁਰ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦਰ ਪਿੰਡ ਪੱਚਵਾਲ ਅਤੇ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੰਡਰੀ ਧਾਮ ਦੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਦੀਨਾਨਗਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹਲਕਾ ਵਿਚਾਰਜ ਕਮਲਜੀਤ ਚਾਵਲਾ, ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲਾ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀਆਂ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਕੜੀਆ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਿੱਟੀ, ਵਿਜੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੁੱਜੀਆ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸੈਦੋਲਹਿਲ ਦਾ 10ਵੀਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ

ਤਰਸਿੱਕਾ, (ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਸਾਧੂਪੁਰ)-ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸੈਦੋਲਹਿਲ ਮਹਿਤਾ ਰੋਡ ਦਾ ਮੈਟਰਿਕ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾਕਟਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਵਰਗੀਤ ਕੌਰ ਨੇ 650 ਵਿੱਚੋਂ 620 ਨੰਬਰ ਲੈ ਕੇ 95.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, ਗੁਰਲੀਨੀ ਕੌਰ ਨੇ 619 /95.3 ਅਤੇ ਤਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ 618 ਅੰਕ ਲੈ ਕੇ 95.1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾ ਦੂਜਾ ਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੇ 13 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 90% ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨੰਬਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ 10

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 80% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਵਧੀਆ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾਕਟਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੋਖਮ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮੋਖਮ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਹੋਰਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮਿੱਠਾ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਿਰਨ ਬਾਲਾ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੋ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਮੌਕੇ ਭਾਵ-ਭਿੰਨੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਸਰਏ ਅਮਾਨਤ ਖਾਂ 20 ਅਪਰੈਲ (ਮੱਖਣ ਮਨੋਜ)-ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੋ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੋ ਦੋ ਜੋ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ਸਨ, ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਰੱਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਿਹ ਵਿਖੇ ਆਏ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੋ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਬਾਬਾ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਨੀ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂਜਸ ਸੁਣਾ ਕੇ ਨਿਹਾੜ ਕੀਤਾ। ਹਲਕਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਰਨ ਖੁਰਮ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੰਡੀਵਿੰਡ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ,

ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਇਲੀਚ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ 1870 ਨੂੰ ਵੋਲਗਾ ਦਰਿਆ ਦੀ ਗੇਂਦ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣਿਆ ਗੀ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦਾ ਬਚਪਨ ਤੇ ਜਵਾਨੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਰਿਆ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਚ ਬੀਤੀ। ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਇਲੀਚ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸ਼ੋਕ ਸੀ। ਹਸਮੁਖ ਸੁਆਮੀ, ਖੇਤਰਾ-ਕੁੰਦਰਾ, ਤੇਰਾਕੀ, ਸਕੋਰਿਨਾ, ਸ਼ਤਰੰਜ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਸਨ। ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸ਼ੋਕ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਮਾਰੀਆ ਉਲੀਆਨੋਵਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ 'ਚ ਮਿਲਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸੰਗੀਤ 'ਚ ਨਿਪੁੰਨ ਸੀ। ਉਹ ਕਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਮਾਰੀਆ ਉਲੀਆਨੋਵਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਛੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਘਰ 'ਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਲਾਬੀ ਚਿੰਤਨ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਇਲੀਚ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਰੂਸੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਅਸਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਵਿੱਦਿਆ ਪਾਲਣ ਕੀਤੀ। ਇਲੀਚ ਉੱਪਰ ਰੂਸੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਘਰ ਦੇ ਹਾਲ-ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਹੀ ਅਸਰ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਨ 'ਚ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਨਰਤ ਤੇ ਲੁੱਟੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮਦਦਦਾਰੀ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਲੈਨਿਨ ਨੇ ਇਕ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੋਸ਼ਿਆਸਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਪੀੜਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਕੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ?" ਇਲੀਚ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਭਾਵਨਾ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਲੀਚ ਨੂੰ ਅਹਿੰਸਾਸ਼ਾਹਿਦਾ ਦੇ ਵਿਚ ਘੱਲ/ਸੰਘਰਸ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਥਮ ਤੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਲੜਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਪ੍ਰਥਮ ਬਲਦਣ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੀ ਅਸਲੀ ਤੇ ਸਹੀ ਰਾਹ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਲੀਚ ਨੇ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਰਾਹ ਛੱਡ ਲੈਣ ਤੇ ਪ੍ਰਥਮ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਬਲਦਣ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਕਮਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਲੀਚ ਨੇ ਵਧੀਆ ਸੋਚ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੁਬੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਲਾ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨਕਲਾਬੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ਼ੀਅਰ ਪਿੱਛੇ 'ਚ ਜਲਾਵਤਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਵੈ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, "ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਖਿਆਲ ਕਿ ਮੈਂ ਮਾਣਿਆ ਗੀ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦਾ ਬਚਪਨ ਤੇ ਜਵਾਨੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਰਿਆ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਚ ਬੀਤੀ। ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਇਲੀਚ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸ਼ੋਕ ਸੀ। ਹਸਮੁਖ ਸੁਆਮੀ, ਖੇਤਰਾ-ਕੁੰਦਰਾ, ਤੇਰਾਕੀ, ਸਕੋਰਿਨਾ, ਸ਼ਤਰੰਜ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਸਨ। ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸ਼ੋਕ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਮਾਰੀਆ ਉਲੀਆਨੋਵਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ 'ਚ ਮਿਲਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸੰਗੀਤ 'ਚ ਨਿਪੁੰਨ ਸੀ। ਉਹ ਕਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਮਾਰੀਆ ਉਲੀਆਨੋਵਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਛੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਘਰ 'ਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਲਾਬੀ ਚਿੰਤਨ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਇਲੀਚ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਰੂਸੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਅਸਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਵਿੱਦਿਆ ਪਾਲਣ ਕੀਤੀ। ਇਲੀਚ ਉੱਪਰ ਰੂਸੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਘਰ ਦੇ ਹਾਲ-ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਹੀ ਅਸਰ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਨ 'ਚ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਨਰਤ ਤੇ ਲੁੱਟੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮਦਦਦਾਰੀ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਹੀ ਲੈਨਿਨ ਨੇ ਇਕ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੋਸ਼ਿਆਸਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਪੀੜਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਕੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ?" ਇਲੀਚ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਭਾਵਨਾ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਲੀਚ ਨੂੰ ਅਹਿੰਸਾਸ਼ਾਹਿਦਾ ਦੇ ਵਿਚ ਘੱਲ/ਸੰਘਰਸ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਥਮ ਤੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਲੜਨਾ ਪੈਂਦਾ। ਪ੍ਰਥਮ ਬਲਦਣ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੀ ਅਸਲੀ ਤੇ ਸਹੀ ਰਾਹ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਲੀਚ ਨੇ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਰਾਹ ਛੱਡ ਲੈਣ ਤੇ ਪ੍ਰਥਮ ਖਿਲਾਫ ਆਵਾਜ਼ ਬਲਦਣ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਕਮਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਲੀਚ ਨੇ ਵਧੀਆ ਸੋਚ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੁਬੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਲਾ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨਕਲਾਬੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ਼ੀਅਰ ਪਿੱਛੇ 'ਚ ਜਲਾਵਤਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਨ ਇਲੀਚ...

ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਲੈਨਿਨ ਨੇ ਪੀੜਗਰਾਹੀ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੀੜਗਰਾਹੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਾਜਲੀਵ ਝੀਲ ਦੇ ਕੱਚੇ ਇਕ ਕਿਸੇ ਘਸ਼ਿਆਰੇ ਦਾ ਭੋਜ ਬਣਾ ਕੇ ਇਕ ਕੁੱਲੀ 'ਚ ਰੱਖੇ। ਸੋਸ਼ਤਰੋਤਸਕ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦਾ ਇਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨ. ਐ. ਕਮੋਲਿਯਾਨੋਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੈਨਿਨ ਨੂੰ ਇਕ ਦਾੜੀ, ਕਹਾੜਾ, ਕੁਹਾੜੀ, ਲੋਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕੁਝ ਇਕ ਘਸ਼ਿਆਰੇ ਕੋਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਲੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਝਾੜੀਆਂ 'ਚ ਬੈਠੀ ਜਿਹੀ ਕਾਂ ਸਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈਨਿਨ ਮਜ਼ਾਕ ਨਾਲ 'ਮੇਰਾ ਸਬਜ਼ ਪ੍ਰਫੁੱਲ-ਕਮਰ' ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਖਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਦੋ ਪੜ ਵੱਖ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਇਕ ਮੱਥ ਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕੁਰਸੀ ਦਾ ਕੰਮ ਦੇਣ ਲਈ। ਉਹੋ ਲੈਨਿਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ, ਲੇਖ ਅਤੇ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬ' ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਲੈਨਿਨ ਦੇ ਬਾਕਾਇਦ ਅਤੇ ਤੀਬਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੋਕ ਸਕਦੀ। ਅੰਤ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਮਾਜ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਘੱਲ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੰਦ ਘੜਦਾ ਰਿਹਾ। ਲੈਨਿਨ ਹਰ ਨਿੱਕੀ ਨਿੱਕੀ ਗੱਲ ਦਾ ਖਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਹਰ ਸਮਾਂ ਚੁੱਕੜਾ ਰਿਹਾ। ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਖਣ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਰਿਹਾ। ਜੋ ਮਿਲਿਆ, ਉਹ ਖਾ ਲੈਂਦਾ। ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਹਾਸਾ ਮਾਯੋਲ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਿਹਾ। ਲੈਨਿਨ ਕਹਿੰਦੇ "ਚੰਦ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸੋਚਾਂ ਨੂੰ ਉਕਸਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਦ ਏਥੇ ਹਰ ਵੇਖਣ ਜੋਗੀ ਕੀ ਵੇਖ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵੇਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਚੰਦ ਨੇ ਪਲਸ ਕੋਲੋਂ ਲੁਕੇ ਫਿਰਦੇ ਬੱਚੀਜੀਵੀ ਵੇਖੇ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਣੀਆਂ ਨਹੀਂ

ਆਉਦੀਆਂ।" "ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਠੱਠਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਓ।" "ਇਸ ਥਾਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ", ਹੱਲੀ ਜਿਹੀ ਲੈਨਿਨ ਨੇ ਆਖਿਆ। ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਦਾ ਸਾਥੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਇਹੋ ਮੰਡਰ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਲੈਨਿਨ ਕਹਿੰਦਾ, "ਨਹੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਵੇ ਕਿ ਇੱਥੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ।" ਰੂਸੋਂ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਲੈਨਿਨ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਸੀ ਕਿ ਲਿਖਣ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਮੰਗਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਸ਼ਨਸਕੋਏ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ। ਕਰੂਪਸਕਾਯਾ ਲੈਨਿਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਧਾਵਰ ਸਾਥਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਲਗਨ ਭਰੀ ਸਾਥਿਕ ਬਣੀ ਰਹੀ। ਲੈਨਿਨ ਆਪਣੀ ਜਲਾਵਤਨੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਦੇਸ਼ਾ ਕਰੂਪਸਕਾਯਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਆਖਰੀ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਇਲੀਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਸੁੱਤੇ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਜਾਗਦੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਲੈਨਿਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਉਲੀਕਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਸਮਾਂ ਬੀਤਦੇ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੰਮ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦੇਣ ਦੀ ਤਾਝ ਨਾਲ ਦਿਨ-ਦਿਨ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਕੂਲ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਲੈਨਿਨ ਬਹੁਤ ਸਾਦਗੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਘਟ-ਘਟ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ। ਕਰੂਪਸਕਾਯਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ। ਕਰੂਪਸਕਾਯਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: 'ਚਿੱਠੀ ਹੀ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਚੋਗੇਰਾ ਕਮਰਾ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ

ਰਸਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚੁੱਪ ਨਾਲ ਇਨਕਲਾਬੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਿਖਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਲਿਖਾਈ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਗਰਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਹ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਉੱਘੜ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਢੰਗ ਦੀ ਆਪਣੇ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਲੈਨਿਨ ਦੁੱਧ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੋਟੀ ਤੇ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ 'ਦਵਾਰਾਂ' ਬਣਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਆਉਣ ਉੱਤੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਜਾਂਦੇ। 'ਅੱਜ ਮੈਂ ਛੇ ਦਵਾਰਾਂ ਖਾਧੀਆਂ ਨੇ', ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਮਜ਼ਾਕ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ। ਲੈਨਿਨ ਨੇ 1892 'ਚ ਸਮਾਰਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਟੋਲੀ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਉਹ ਬਹਿਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲਾਂ 'ਚ ਉਹ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਭੇਦ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੂਪਸਕਾਯਾ ਤੇ ਲੈਨਿਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਨੇ ਲੈਨਿਨ ਤੇ ਕਰੂਪਸਕਾਯਾ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਲਿਆਂਦਾ। ਕਰੂਪਸਕਾਯਾ ਸੋਨਕੋਏ ਵਿਚ ਲੈਨਿਨ ਨਾਲ ਆ ਮਿਲੀ। ਲੈਨਿਨ ਦੀ ਮੰਗਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਸ਼ਨਸਕੋਏ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ। ਕਰੂਪਸਕਾਯਾ ਲੈਨਿਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਧਾਵਰ ਸਾਥਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਲਗਨ ਭਰੀ ਸਾਥਿਕ ਬਣੀ ਰਹੀ। ਲੈਨਿਨ ਆਪਣੀ ਜਲਾਵਤਨੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਦੇਸ਼ਾ ਕਰੂਪਸਕਾਯਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜਲਾਵਤਨੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਆਖਰੀ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਇਲੀਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਸੁੱਤੇ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਜਾਗਦੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਲੈਨਿਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਉਲੀਕਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਸਮਾਂ ਬੀਤਦੇ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੰਮ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦੇਣ ਦੀ ਤਾਝ ਨਾਲ ਦਿਨ-ਦਿਨ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਕੂਲ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਲੈਨਿਨ ਬਹੁਤ ਸਾਦਗੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਘਟ-ਘਟ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ। ਕਰੂਪਸਕਾਯਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ। ਕਰੂਪਸਕਾਯਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: 'ਚਿੱਠੀ ਹੀ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਚੋਗੇਰਾ ਕਮਰਾ ਕਿਰਾਏ ਉੱਤੇ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ

ਸਾਡੇ ਮੋਜ਼ਾਕ ਪਸੰਦ ਸਨ।' ਇਹ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੋਚਣੀ ਵਾਲਾ ਮਜ਼ਦੂਰ-ਜਮਾਤ ਪਰਵਾਹ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਜੰਗ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅੰਧ-ਗੜਬਟਦਾਰ ਦਾ ਨਾਂ-ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰੀ, ਜਦੋਂ ਗੈਸ-ਸਟੋਵ ਦੁਆਲੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਜੁਗਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਫਰਾ ਕਾਮੇਰੋ ਹੋਰ 'ਚ ਆ ਕੇ ਬੋਲੀ: 'ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲ ਮੋੜ ਕੇ ਚਾਹੀਦੇ ਨੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਇਲੀਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਬੱਠੇ ਜਾਣਾ ਸੁਣਨ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਲੈਨਿਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਇਬਰੇਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਸੇ ਖਰਚਦੇ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੋਲੀਆਂ 'ਚ ਕਿੱਨੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗਲਾਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਥਾਵੇਂ ਕੋਸ਼ੀਆਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਲੈਨਿਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਖਤ ਸਿਹਤਨਤ ਕਰਦੇ, ਆਪਣਾ ਵਕਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਆਣੀ ਅਤੇ ਸੁਚੱਜੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਦੇ। ਲੈਨਿਨ ਮਨੁੱਖੀ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਸਾਥਕੀ, ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਾਲੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਉਹ ਗੁੱਝਦ ਸਨ। ਲੈਨਿਨ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪੁਸ਼ਿਆਂ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ। ਜਦੋਂ ਲੈਨਿਨ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਵੀ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮਗਰੋਂ ਆਪਣੀ ਤਕਰੀਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ-ਫਰੋਬੀ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈਨਿਨਾਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੱਸਦੇ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈਨਿਨ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ। ਹਰ ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਂ ਜਲਾਵਤਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਦੁੱਗਣੇ ਜੋਗ ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦੇ, "ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਦੀ ਘੜਵੀਂ ਸੋਚ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਇਨਕਲਾਬ ਲਈ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸਮਾ ਉਥੇ ਹੈ।" ਅੱਜ ਲੋਕ ਹੋ ਕਿ ਆਪਣੀ ਵੀ ਲੈਨਿਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸੋਚ ਲੈਣਿਆਂ ਅੱਗੇ ਵਧੀਏ। ਅਓ ਲੈਨਿਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੜ੍ਹੀਏ, ਵਿਚਾਰੀਏ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੀਏ।

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ 62395-56319

ਐੱਲ ਪੀ ਯੂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਲਿਬਰਲ ਐਂਡ ਕ੍ਰਿਏਟਿਵ ਆਰਟਸ ਨੇ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਟਰਾਫੀ ਜਿੱਤੀ

ਜਲੰਧਰ (ਬੈਲੀ ਐਲਬਰਟ)-ਲਵਲੀ ਪੁੰਛਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਐੱਲ ਪੀ. ਯੂ.) ਦੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਲਿਬਰਲ ਐਂਡ ਕ੍ਰਿਏਟਿਵ ਆਰਟਸ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੀ ਸਪੋਰਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ 12ਵੇਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲੇ 'ਵਨ ਇੰਡੀਆ-2024' ਦੀ ਦੌਰਵਾਲਾ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਟਰਾਫੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਹੈ। ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਸਮੇਤ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉਪ ਜੇਤੂ ਨੇ ਵੀ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 1,25,000 ਦੀ ਨਕਦ ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਗ੍ਰਾਫਿਕਸ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਕੁਮਵਾਰ ਸਿੱਧਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਕੂਲ; ਖੇਤੀਬਾੜੀ; ਅਤੇ ਸੀ ਐਸ ਟੀ ਨੂੰ ਕੁਮਵਾਰ ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦੂਜੇ ਰਠਰ-

ਅੱਪ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਿੱਤਲ ਸਕੂਲ ਆਫ ਬਿਜਨਸ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਗ੍ਰਾਫਿਕਸ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਦਿਲਾਸਾ ਇਤਿਆ ਸਾਥੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੀ

ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਲਈ ਹਨ। ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਭਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਲ ਪੀ ਯੂ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਅੰਬੇ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਫੀਆਂ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੱਠੀ ਸੌਂਪੀ। ਡਾ. ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅੱਤਮ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕਜੁੱਟ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜ-ਚਾਂਸਲਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਸਮੀ ਮਿੱਤਲ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਫੈਸਟ ਦੇ ਥੀਮ ਸਮਾਨਤਾ, ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੈਸਟ ਐਲ ਐਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ, ਐਮ-ਸਟਾਫ ਵਿੱਚ ਐਲ ਪੀ ਯੂ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਨਿਕਸ ਗੋਇਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਡੋਸਲ ਮਿਸਿਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਰਲਡ 2022 ਦਾ ਤਾਜ ਵੀ ਪਹਿਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਮੇਹਰਚੰਦ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ ਦੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਵਿੱਦਿਅਕ ਦੌਰਾ

ਜਲੰਧਰ (ਬੈਲੀ ਐਲਬਰਟ)- ਮੇਹਰਚੰਦ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਵਿੱਦਿਅਕ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਡੇਮ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੂਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੂਬਾ ਬਹਾਲ ਪਾਰਕ ਪਾਰਟ (ਗੇਪ), ਡਾਕਟਰ ਪੈਸਕ ਪੈਲਕੋਸ, ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਸ਼ਰਮ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੱਛੋਂ ਡੇਮ ਸੁੰਦਰਗੜ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੌਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੀਕਰਨ ਸਾਹਿਬ, ਮਨਦਾਨਾ ਹਾਈਡਰੋ ਪਵਾਰ ਪਲਾਂਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਹਾਈਡਰੋ ਪਵਾਰ ਪਲਾਂਟ ਬੁੱਲੂ, ਬਿਆਸ ਕੁੰਡ ਮਨਲੀ ਅਤੇ ਅਟਲ ਨੇਨ, ਸ਼੍ਰੀਮ, ਕੋਕਸ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੁਦਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੀ ਦੇਖੇ। ਇਸ ਦੌਰੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਕ੍ਰਮਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਰਦੀਪ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ.

ਨਵੀਨਯੁਕਤ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਗੋਰਾਇਆ 'ਚ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ

ਅਹਿਮਦ ਸਿੰਘ ਸੁੰਦਰਪੁਰ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਡੱਲਵਾਲਾ ਸਰਬ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾ ਸਨਗਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾਇਆ ਅਤੇ ਦੇਸ ਰਾਜ ਚੁੰਗਾ ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟੀ ਸਕੱਤਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਗੋਰਾਇਆ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਆਮ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਫਲਪ ਸਾਬਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਵਕਤ ਦਮਿਸ਼ਤ ਤੇ ਮਾਰਨੇ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵੱਧ ਸਾਥ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿਮੀ ਕੰਧਾਲਾ, ਰਾਜਾ ਚੰਡਰ, ਚੰਗੀ ਡੱਫਰ, ਸਤਬੀਰ ਜੰਡਾ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਰਾਇਆ, ਮਾਸਟਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੇਰਾ ਨੀਲਾ ਨਲੋਆ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਰਨ ਜੋੜਾ, ਪ੍ਰਿੰਸ ਚੋਹਾਨ, ਮਨਿੰਦਰ ਧਾਮੀ, ਪਵਨ ਸਿੰਘ, ਪੁਰਮ ਸਿੰਘ, ਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਲਵ ਕੰਗਿਆ, ਗਿਆਨ ਕੰਗਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਐੱਨ ਆਰ ਆਈਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਥਾਨ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਖਰਚਾ ਆਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਨ ਆਰ ਆਈ ਗੁਰਕੱਠ ਸਿੰਘ ਮੰਡਰ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਰ, ਸਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਰਾਣਾ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਕਰ ਆਦਿ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਕੂਲ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮੇਤ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਐੱਨ ਆਰ ਆਈਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੇਰਾ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸਕੂਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਯੂ ਐਸ ਏ, ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਮੰਡਰ ਕਨੋਡਾ, ਵਰਿੰਦਰ ਚਾਹਲ, ਸੁਖਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀਪ, ਰਾਣਾ ਸਿੰਘ ਬੱਲ ਯੂ ਐਸ ਏ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਡਰ, ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਹਰਜਪ ਸਿੰਘ ਮੱਥਰ ਪੰਚਾਇਤ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੀ ਪੀ ਏ, ਸੰਤੋਖ ਰਾਮ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

ਭੱਜੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਗਲ ਨੂੰ, ਸਤੀਸ਼ ਰਿਹਾਨ ਦੀ ਘਰ ਵਾਪਸੀ

ਬਾਹਕੋਟ (ਗਿਆਨ ਸੈਦਪੁਰੀ)-ਲੱਬਾ ਸਮਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਖਰਚਾ ਆਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਨ ਆਰ ਆਈ ਗੁਰਕੱਠ ਸਿੰਘ ਮੰਡਰ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਰ, ਸਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਰਾਣਾ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਕਰ ਆਦਿ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਕੂਲ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮੇਤ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਐੱਨ ਆਰ ਆਈਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੇਰਾ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ, ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸਕੂਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਯੂ ਐਸ ਏ, ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਮੰਡਰ ਕਨੋਡਾ, ਵਰਿੰਦਰ ਚਾਹਲ, ਸੁਖਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀਪ, ਰਾਣਾ ਸਿੰਘ ਬੱਲ ਯੂ ਐਸ ਏ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਡਰ, ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਹਰਜਪ ਸਿੰਘ ਮੱਥਰ ਪੰਚਾਇਤ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੀ ਪੀ ਏ, ਸੰਤੋਖ ਰਾਮ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਯਸ਼ਪਾਲ ਗੁਪਤਾ (ਦੇਵੇਂ) ਸਾਬਕਾ ਵਾਇਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ ਬਾਹਕੋਟ, ਸੁਗਰੰਛ ਮਹਿਤਪੁਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਭਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖੈਰਿਹਾ, ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਚੰਡੋਵਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਤਰਾਜ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਪੀ ਏ, ਪਵਨ ਅੰਗਰਵਾਲ ਅਪ੍ਰਾਨ ਕੱਚਾ ਆੜਤੀਆ ਐਸਸੀਏਫਠ, ਰੋਮੀ ਗਿੱਲ ਸਾਬਕਾ ਐਮ. ਸੀ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਹੁਗੁਣਾ ਗੁਪਤਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ ਬਾਹਕੋਟ, ਸੁਗਰੰਛ ਮਹਿਤਪੁਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਭਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖੈਰਿਹਾ, ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਚੰਡੋਵਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਤਰਾਜ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਪੀ ਏ, ਪਵਨ ਅੰਗਰਵਾਲ ਅਪ੍ਰਾਨ ਕੱਚਾ ਆੜਤੀਆ ਐਸਸੀਏਫਠ, ਰੋਮੀ ਗਿੱਲ ਸਾਬਕਾ ਐਮ. ਸੀ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਹੁਗੁਣਾ ਗੁਪਤਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ ਬਾਹਕੋਟ, ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਬਾਹਕੋਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਪੂਰੀ, ਡਾ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੁਪਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਬਾਹਕੋਟ, ਬੰਟੀ ਗੁਪਤਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਾਂਗਰਸ, ਲਛਮਣ ਸੋਬਤੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਨਗਣ ਸਕੱਤਰ ਕਾਂਗਰਸ ਆਦਿ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਘ ਚੰਦਾ ਤਰੱਕੀ ਰਾਹੀਂ ਦੱਤੇ ਆਗੂਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਚਿੱਠੀ 'ਤੇ ਐਸੀ 'ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਮੀਨ' ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਿਆਸੀ ਖੇਤੀ ਵੱਖ ਵੱਖੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਸੌਦਾਗਰਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕੇ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ